



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 7. Peccator misere laborat, oneratur, affligitur. Ex veteri. Ex Novo, Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. VII.

Peccator miserè laborat, oneratur, affigitur.**Ex Veteri.**

Iste consolabitur nos ab operibus, & laboribus manuum nostrarum. Gen. 5. 29. Dixit Lamech de filio suo Noe. Tantam calamitatem (diluvij) tantaque mala, quietem vocas? Diluvium autem, quia malitiam refecuit, ideo liberati illi à malitia quiescere dicuntur. Nam si mors viro quies; multò magis his, qui inemendabiles in malitia vivunt, mors quies est; liberans eos à laboribus, nec finem ulterius in iniquitatis consuetudinem progredi. Non est enim gravius, ingestabiliusque pondus, quam peccati natura: nihilque ita labores, & ærumnas, nobis affert, ut malitiæ species, & delicta. Et idcirco Lamech diluvium quietem appellavit: eò quòd superveniens malitiæ finem impositurum erat. S. Chrysof. tom. 1. ferm. de nomine Abram. Noe interpretatur *consolatio*, vel *consolator*: quia homines in diebus Noe consolati sunt; dum à peccatis extincti sunt in diluvio. V. Beda in Gen. 5.

Dies quoque septimus celeberrimus, & sanctus erit &c. Num. 28, 25. Qui peccat, & agit diem peccati, agere non potest diem festum. Origenes hom. 23. hic.

Ducunt in bonis dies suos &c. Job. 21. 13. Ego contrarium dico: ducunt in laboribus, sudoribus, & anxietatibus, dies suos; & in puncto ad gehennalia loca merguntur. Ecce cœcitas hominum mentes, qui labores, quietes; amaritudines, dulcedines; punctiones, unctiones, appellant. Ad peragendum malum, quam bonum, amaritudo desudatur; & toleratum ex tempore malum preparat ad æternum. Quæ perversitas! ad labores à laboribus pergere? Sim. Casl. l. 6. c. 33.

Ambulavimus vias difficiles. Sap. 5. 7. Mali Christiani lassati sunt triplici viâ ambulantes. Alij quidem viam montosam vadunt; ut superbi, & ambitiosi: alij viam lapidosam; ut avari, & contentiosi: alij viam lutosam; ut luxuriosi, & ebriosi. Hugo Card. hic. **Ambulavimus &c.** in quibus sol justitiæ non solum meridiem non explicat; sed nè oritur quidem: quæque eò deducunt, ubi ejulando suspirant defatigati: **ergo erravimus!** Quantum caliginis, & fumi, in via vanitatis! quantum luti, & fimi, in semita voluptatis! quantum spinarum, & laqueorum, in itinere cupiditatis! quæ rupes, & scopuli, in semitis ambitionis! Et cum diu tam arctas triveris vias; vix devenis, quò cupis. Et quot semper oberant in via frustra spebus suis! Fac deveniant: certè nec civitas erit; vel, si erit civitas, non erit urbs habitationis. Ubi enim non clangitur? da huic locum. Omnia transeunt; & quoquò accedimus, accedimus abituri. Adde, quòd civitas dici non potest, quæ exposita est latronibus, & monstris. Olival. 3. Strom. §. Deduxit eos in viam rectam. Pf. 107.

Alligasti nos in manu iniquitatis nostræ. If. 64. 7. id est, propter iniquitatem nostram. ita Sanchez. Secundo melius: *in manu*, id est, *per manum*. q. d. tradidisti nos peccato, quasi licitori, cruciandos, & allidendos. Cornelius hic.

Ex Novo, Patribus, & alijs.

Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis. Matth. 11. 28. Per hos laborantes, & oneratos, peccatores intelligunt Hilarius, Chrysofomus, Augustinus. S. Ambros. l. 3. hexam. c. 12. terrenis cupiditatibus oneratos. Sylveira hic.

Hædos autem à sinistris. Matth. 25. 33. Orig. tr. 34. in Matth. hædi dicuntur omnes mali: quia aspera, & dura saxa malè ascendunt, & per præcipitia eorum incedunt. Quod ipsi fatentur Sap. 5. 7. **lassati sumus in via iniquitatis - ambulavimus vias difficiles.** Pina Ethol. 7.

Rectas facite semitas ejus. Luc. 3. 4. Quomodo rectas? quia nimirum *in circuitu ambulanti impij*. Recurve atque retrogradè, instar cancri, illi viam peragunt: qui ad se ipsos amore proprio tracti continuo reflectuntur; & quoquòque pergunt gressibus affectionum, extra semetipsum non longè exeunt: quia circa palum proprii commodi alligati sunt catena quâdam amoris, & cupiditatis: quemadmodum urfos ligare solent hiltriones; aut sicut equi circa molam assidua agitatione convolvuntur. Joan. Gerson. lect. 2. super Marcum.

Infremuit spiritu, & turbavit semetipsum. Joan. 11. 33. Quid est, quòd turbet semetipsum Christus? nisi ut significetur tibi, quomodo turbari tu debeas, cum tantà mole peccati gravaris, & premeris. S. Aug. tr. 49. in Joan.

Non fugiamus malè affligi; sed malè agere: hoc enim est verè affligi. S. Chrysof. hom. 61. in Gen. Scriptura semper malitiam vocat laborem. S. Chrysof. hom. 1. in Acta.

Cur comprehenderunt te dolores parturientis, ut parturires iniquitates, & pareres injustitias? nullus enim major est dolor, quam is, qui peccati mucrone vulnerat conscientiam: neque ullum gravius est onus, quam peccatorum sarcina, & pondus flagitiorum. Deprimat animam, curvat usque ad terram; nè se erigere possit. Gravia, fili, gravia nimis delictorum pondera. S. Ambros. ep. 18.

Crux intolerabilis, crux mali latronis. Habet enim suos Martyres diabolus, qui etiam dicere possunt illi: **propter te mortificamur totà die.** Rom. 8. 36. Annon martyr avarus; qui diebus, ac noctibus, in congregando luto laborat? Annon martyr superbus; cui omnis alienus honor, & gloria, cruciatus est? S. Thom. Vill. conc. 4. de uno Martyre.

Impietas mare est: dulcem siquidem aquam facere non potest. Sed est aqua ejus salta valde, & multum amara; & amaritudo ejus amarissima.

iffima. Richardus à S. Victore tr. de extern. mali &c. c. 2.

Perdita vitæ homines se laboribus torquent, cruciant curis, expensis eviferant. Nonne figuram araneæ gerunt? quæ de suis visceribus telam texit; ut capiat muscam vilissimam. Quid est inanis gloria? quam venantur; nisi musca vilissima, murmurosa, fordida, pungitiva? Petrus Blesens. ep. ad Sacellanos aulicos &c.

§. VIII.

Peccatoris hostes sunt creatura.

Ex Veteri.

Quemadmodum canis, qui in domo est, ei servit, qui eum alit; & eum timet, ac reveretur: sed, si eum repente viderit vultu fuligine atrato, vel personatum; aggreditur tanquam alienum, & cogitat eum dilacerare. Ità etiam Adam, quamdiu purum servavit vultum, factum ad imaginem Dei; bestia ei, tanquam servæ parebant. Quando autem vultum, fœdavit inobedientiâ Gen. 3. non agnoscens dominum, tanquam alienum cum odio habebant. Servorum itaque insurrectio est peccatorum retributio. Justus Daniel. 6. 22. & leones agnoverunt dominium: viderunt eum non gustasse peccatum; & eum supplicij expertem reliquerunt. Peccavit propheta 3. Reg. 13. 24. & leo eum in via inventum morte effecit: erat fallaci fuligine atratus, & leo eum non cognovit. S. Chrysof. in Pf. 3.

Ecce ejicis me hodie - à facie tua: omnis igitur, qui invenerit me, occidet me. Gen. 4. 14.

Venit musca gravissima in domos Pharaonis &c. Ex. 8. 24. Vel exiguis facile vincitur, qui internâ malitiâ pulsatur. Naxera in Jos. 18. §. 3.

Surgite fugiamus - à facie Absolon. 2. Reg. 15. 14. S. Chrysof. in Pf. 3. cui titulus: *Psalmus David, cum fugeret à facie Absolon filij sui:* fugiebat filium suum David, quoniam calliditate fugerat; fugiebat filium, quoniam matrimonium pudicum violarat; fugiebat filium, quoniam legem Dei, quæ dicit, *non occides, non adulterabis,* fugerat.

Vadam, & amputabo caput ejus. 2. Reg. 16. 9. Si filij Sarviæ servi David, cum viderent Semei jacere lapides contra David, & maledictas irâ accensi geliebant ei mox caput amputare, & vindicare contumeliam Domini sui; dubium non est, sanctos Angelos, qui longè magis diligunt Dominum suum, multò acrius indignari, cum vident eum offendi, Incertò Auth.

Abhefit caput ejus quercui. 2. Reg. 18. 9. S. Chrysof. in Pf. 3. cœlum eum noluit admittere: si enim primum eiecit insurrectorem diabolum; quomodo insurrectorem secundum admisset? Terra eum averfabatur, non ferens pollicis passibus parricidæ. Inimicam habuit quercum Salomon, quia ipse inimicus Dei. Zachæo arbor amica est, quia ipse amicus Christi. Inimicæ sunt inimicis Dei creaturæ, amicis amica. Gen. 7. 18. *arca ferebatur super aquas.* Aquæ mergentes omnia, uni se sub-

mittunt arcæ, quæ justum vehebat. Bæza t. 2. l. 6. c. 8. §. 11.

Deus dereliquit eum; persequimini, & comprehendite eum. Pf. 70. 11. Dum quis regis amicus est, omnes illum reverentur; quamprimum autem regis amicitia excidit, etiam lapides in eum insurgunt, etiam plebeij vexant, tanquam omnî præsidio destitutum. Sic homo, dum est in gratia Dei, etiam ab Angelis honoratur, timetur ab hominibus: sed mortaliter peccanti omnes creaturæ infestæ sunt. Diez conc. 4. in festo Nat. S. Joan.

Accipiet armaturam zelus illius, & armabit creaturam ad ultionem inimicorum. &c. Sap. 5. 18. &c.

Filij ejus percusserunt eum gladio. II. 37. 38. Sennacherib, ingentè cinctus exercitu, apud Jerosolymam iram Dei incurrit à filijs percussus. S. Ephrem s. de vita Religiosa: illic misericordissimus ille Abraham immitis, & immisericors reperietur: & qui pro Sodomis, ut salvarentur, fuerat deprecatus; illic vel pro uno peccatore non supplicabit. Bæza t. 3. l. 13. c. 1. §. 1.

Et visitabo super eos quatuor species, dicit Dominus: gladium &c. Jer. 15. 3. Neque enim fieri poterat, ut, creatore neglecto, non universa creatura insurgeret in peccatores, S. Hieron. hic.

Non est, qui consoletur eam ex omnibus charis ejus. Th. 1. 2. Chari, & amici, Jerosolymæ hic vocantur gentes vicinæ, & amicæ antè Judæis? nunc inimicæ, quia cum Chaldæis vastarunt Judæos. Tales fuerunt Idumæi, & Ægyptij. Idem contingit animæ peccatrici: hæc enim, cum creaturis, & voluptatibus, fornicata, mox ab ipsdem amarorem, horrorem, nauseam; aliosque animi, & corporis cruciatus, justò Dei judicio, patitur; præsertim in morbo, & mort. Cornelius hic.

Ex Novo, Patribus, & alijs.

Pater, peccavi in cœlum, & coram te. Luc. 15. 18. Cur meminit, se peccasse in cœlum? cur non contentus dicere, peccavi coram te; ut dicebat alius peccator Pf. 50. 6. *tibi soli peccavi.* Quia, dum se sinit tribunali divino, non solum Deum iratum meminit; sed etiam cœli in se armatos exercitus metuit. Titus Boltrensis: haud secus firmamenti faciem metuit, atque accusatoris cujuspiam voces. Illa ipsa lumina, quæ modo vitam tibi halant; tunc solum responsum mortis dabunt. Nec est creatura tam hominis amica, quæ instante Dei sententiâ, accusatoris, imò carnificis, personam non subeat. Bæza t. 3. l. 13. c. 1. §. 1.

Peccatori quidem omnis creatura hostis est; sicut de Ægyptijs scriptum est: terra eos impugnabat, fluvius impugnabat, aer ipse impugnabat. Origenes hom. 4. in librum Jesu Nave.

Quare patimur multa mala à creatura, quam fecit Deus! nisi quia offendimus Deum. S. Aug. tr. 1. in Joan.